VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 246)**
- **Komisji Finansów Publicznych (nr 399)**
- **Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 134)**

z dnia 23 listopada 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 246)

Komisji Finansów Publicznych (nr 399)

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 134)

23 listopada 2018 r.

Komisje: do Spraw Unii Europejskiej, Finansów Publicznych oraz Gospodarki i Rozwoju obradujące pod przewodnictwem posła **Andrzeja Szlachty (PiS)**, przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych, zapoznała się z:

– informacją wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej odpowiedzialnego za euro i dialog społeczny oraz stabilność finansową, usługi finansowe i unię rynków kapitałowych Pana Valdisa Dombrovskisa na temat Rocznej Analizy Wzrostu na rok 2019 oraz prezentacją Programu Prac Komisji Europejskiej na rok 2019.

W posiedzeniu udział wzięli: **Valdis Dombrovskis** wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za euro i dialog społeczny oraz stabilność finansową, usługi finansowe i unię rynków kapitałowych wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Wiatr** zastępca dyrektora Departamentu Komitetu do Spraw Europejskich w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Jagielski** ekspert w Biurze Finansów Korporacyjnych PKP PLK S.A., **Jakub Bińkowski** ekspert Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, **Bogusław Sonik** poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kaja Krawczyk** – naczelnik Wydziału do Spraw Unii Europejskiej w Biurze Spraw Międzynarodowych, **Artur Zaniewski** – z sekretariatu Komisji w BSM; **Katarzyna Gadecka, Jakub Krowiranda, Ziemowit Uździcki, Łukasz Żylik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo serdecznie proszę o zajmowanie miejsc. Dzień dobry państwu. Witam państwa. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej, Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju.

Stwierdzam kworum.

Witam bardzo serdecznie naszego gościa, wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej odpowiedzialnego za euro i dialog społeczny oraz stabilność finansową, usługi finansowe i unię rynków kapitałowych, pana Valdisa Dombrovskisa. Witam pana bardzo serdecznie. Witam przedstawicieli gabinetu pana komisarza oraz pozostałych członków Komisji. Witam serdecznie wszystkich obecnych posłów członków Komisji. Witam przybyłych przedstawicieli rządu oraz zaproszonych gości.

Chciałbym państwa poinformować, że mamy zapewnione tłumaczenie. W związku z tym chciałbym prosić państwa posłów o zabieranie głosu w języku polskim.

Jednocześnie chciałbym przekazać, że ze względu na kalendarz spotkań pana komisarza nasze posiedzenie jest przewidziane do godz. 12.30.

Czy są uwagi do porządku dziennego spotkania? Nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisje przyjęły porządek dzienny posiedzenia.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego, czyli informacji na temat Rocznej Analizy Wzrostu na rok 2019 oraz prezentacji Programu Prac Komisji Europejskiej

na rok 2019. Bardzo proszę pana komisarza, naszego gościa o zabranie głosu. Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za euro i dialog społeczny oraz stabilność finansową, usługi finansowe i unię rynków kapitałowych Valdis Dombrovskis:

Panie przewodniczący, dostojni panowie posłowie, panie posłanki, przede wszystkim bardzo dziękuję za zaproszenie na wspólne posiedzenie Komisji. Niniejszym rzeczywiście chciałbym powiedzieć kilka słów na temat wyzwań, które stają przed Europą.

Na początku chciałbym jeszcze raz pogratulować Polsce obchodzonego 100-lecia niepodległości. Również Łotwa w tym roku obchodzi stulecie swojej niepodległości. Na pewno jest to okazja do bardzo radosnych obchodów. Rzeczywiście możemy sobie pogratulować, że nasze kraje w tej chwili razem świętują stulecie.

Przechodząc do głównego wątku naszej dyskusji, czyli do kwestii związanej z semestrem europejskim, jak państwu wiadomo, semestr europejski to nasze główne narzędzie koordynacji fiskalnej, politycznej i społecznej. Jest to cykl uruchamiany w listopadzie każdego roku, kiedy publikujemy dokument naświetlający priorytety polityczne i jednocześnie wydajemy opinię na temat planów budżetowych, preliminariów budżetowych państw członkowskich.

Jeżeli chodzi o sytuację w Europie, rozwija się ona w pozytywnym kierunku. Odnotowujemy już szósty rok nieprzerwanego wzrostu gospodarczego. Spadło bezrobocie, mamy wysokie statystyki, jeżeli chodzi o zatrudnienie. Wzrost gospodarczy jest odnotowywany we wszystkich dwudziestu ośmiu krajach. Finanse publiczne w tej chwili są w dobrej kondycji. Jeżeli chodzi o wzrost PKB oraz proporcje zadłużenia do PKB, które są przyjazne i które są do przyjęcia zarówno w strefie euro, jak i poza strefą euro, stabilność finansową, stabilność sektora bankowego, również dają one powody do zadowolenia. Koniec końców można powiedzieć, że są to dobre czasy pod względem ekonomicznym.

Tym niemniej z drugiej strony w tej chwili widzimy na horyzoncie rosnące ryzyka ze względu na wiele czynników, w tym ze względu na napięcia w globalnej polityce handlowej, wiele napięć generowanych przez gospodarki wschodzące i rozwijające się, leżące na wschód i południe od Unii Europejskiej. Dlatego musimy skorzystać z okresu prosperity gospodarczej, żeby przygotować się na potencjalne zachwiania ekonomiczne w przyszłości.

Kiedy patrzymy na priorytety polityki gospodarczej Unii Europejskiej, możemy dostrzec trzy priorytety, a mianowicie inwestycje, reformy strukturalne i odpowiedzialną politykę fiskalną. Jeżeli chodzi o inwestycje, jak państwu wiadomo, jedną z pierwszych inicjatyw obecnej Komisji, Komisji Jean-Clauda Junckera było to, żeby zaproponować wprowadzenie planu strategicznych inwestycji, żeby kwotę 50 000 000 tys. euro, a w tej chwili już kwotę 500 000 000 tys. euro uwolnić na rzecz inwestycji. W tej chwili rzeczywiście realizujemy cele inwestycyjne, przy czym inwestycje nie dotyczą tylko sektora publicznego, ale także sektora prywatnego. Chodzi również o stworzenie sprzyjających warunków biznesowych i ekonomicznych w poszczególnych państwach członkowskich.

Drugi priorytet to reformy strukturalne, wzmocnienie odporności, konkurencyjności naszych gospodarek tak, żeby przygotować się na ewentualne zachwiania ekonomiczne. Tutaj postęp jest nierówny, niemniej reformy podjęte w państwach członkowskich przynoszą już spodziewane efekty. Niektóre z krajów w tej chwili podjęły bardzo ambitne programy reform strukturalnych. Przekłada się to na ich szybszy wzrost ekonomiczny.

Jeżeli chodzi o odpowiedzialność fiskalną na obecnym etapie, kiedy mamy dobrą koniunkturę, musimy odtworzyć bufory fiskalne, zredukować zadłużenie publiczne, zwłaszcza tam, gdzie jest ono wysokie, obniżyć deficyt, żebyśmy mieli wolne ręce na wypadek, gdyby czasy okazały się trudniejsze niż w chwili obecnej.

Dodatkowy element, który jest bardzo ważny w obecnej edycji semestru europejskiego, to wymiar społeczny oraz zapewnienie wzrostu inkluzywnego, włączającego. Możemy mieć najlepsze statystyki ekonomiczne, ale ludzie oczekują od nas tego, że dobre wyniki ekonomiczne przełożą się na ich sytuację życiową. Dlatego realizując wszelkie polityki,

musimy również zadbać o to, żeby przełożyły się one na wyrównanie nierówności płacowych oraz zmniejszenie ubóstwa.

Kiedy mówimy o sytuacji gospodarczej w Polsce, trzeba powiedzieć, że Polska w tej chwili odnotowuje bardzo dobry wzrost gospodarczy, silną koniunkturę. Na ten rok przewidywane jest 4,8% wzrostu PKB, podobnie jak to było w zeszłym roku. W przyszłym roku wzrost ma wynieść 3,7%, co dalej jest imponującą wielkością wzrostu. Wzrost wspierany jest również przez popyt wewnętrzny, konsumpcję, a to dzięki pozytywnym tendencjom na rynku pracy oraz pozytywnym politykom płacowym, inwestycje publiczne, współfinansowane przez Unię Europejską inwestycje strukturalne. Są to bardzo dynamicznie rozwijające się inwestycje. Niestety prywatne inwestycje nie nadążają za tym wzrostem. 13,7% PKB to znacznie poniżej średniej unijnej, gdzie inwestycje prywatne wynoszą 17,7%. Dlatego chyba warto poczynić wysiłki, żeby warunki inwestowania przez sektor prywatny w gospodarce polskiej były lepsze.

Kolejna kwestia to kwestia bezrobocia. W przyszłym roku bezrobocie spadnie poniżej 3%. Takie są oczekiwania. Jest to bardzo dobra wiadomość. Z drugiej strony odczujemy pewne napięcia na rynku pracy, jeżeli chodzi o podaż pracy. Dlatego musimy upewnić się, iż uczestnictwo w rynku pracy będzie możliwie najszersze i najbardziej powszechne, że poprawi się również uczestnictwo kobiet na rynku pracy. Będzie to możliwe dzięki lepszej dostępności instytucji opieki nad dzieckiem. Jeżeli chodzi o przewidywaną wydłużającą się długość życia i starzenie się społeczeństwa, oczekiwane byłyby możliwości podejmowania pracy zawodowej przez dłuższy okres życia oraz odpowiednia polityka emerytalna w tym względzie.

Jeżeli z kolei przyjrzymy się sytuacji fiskalnej w Polsce, zobaczymy, że zarówno deficyt budżetowy, jak i zadłużenie w stosunku do PKB spadają. Jeżeli chodzi o deficyt budżetowy na ten rok na poziomie 0,9%, prawdopodobnie, jak wynika to z naszych statystyk, będzie to jeszcze niższy wskaźnik. Biorąc pod uwagę bardzo dynamiczny wzrost gospodarczy w Polsce, rzeczywiście bardzo ważne jest, żeby deficyt budżetowy został skutecznie zmniejszony.

Jeżeli chodzi o zalecenia dla konkretnego kraju, jak państwu wiadomo, w ramach prac nad semestrem europejskim wydajemy zalecenia dla państw członkowskich. Zalecenia dla Polski wydane w maju tego roku obejmowały trzy zalecenia. Pierwsze dotyczy sfery fiskalnej, a więc potrzeby dalszego redukowania deficytu budżetowego. Zresztą przed chwilką o tym mówiłem. Drugie zalecenie dotyczy uczestnictwa w rynku pracy, żeby zapewnić możliwie najbardziej powszechne uczestnictwo siły roboczej w rynku pracy. Trzecie zalecenie dotyczy innowacyjności i efektywności produkcji. Ponieważ bierzemy pod uwagę również tendencje demograficzne i trendy migracyjne, musimy upewnić się, że w Polsce będzie następował stały wzrost wynagrodzeń. Powinna towarzyszyć mu rosnąca wydajność pracy. W tym obszarze potrzeba inwestować również w innowacje, w dalszą poprawę wydajności pracy tak, żeby biznes dalej wspierał polską gospodarkę, żeby w swojej wytwórczości była ona gospodarką opartą o coraz większą wartość dodaną.

W kontekście semestru europejskiego chciałbym również podkreślić sprawy związane z sektorem sądownictwa, ponieważ jest to kwestia, która echem odbija się w pracach nad semestrem europejskim. Kiedy popatrzymy na środowisko inwestycyjne, ważne jest, żeby inwestorzy zarówno zagraniczni, jak i krajowi mogli polegać na funkcjonowaniu niezależnego, bezstronnego systemu sądowniczego w zakresie arbitrażu, rozstrzygania spornych spraw.

W świetle procedury z art. 7, jeżeli chodzi o rządy prawa, z radością witamy ostatnią decyzję parlamentu Rzeczypospolitej à propos Sądu Najwyższego. Wiemy, że są jeszcze inne kwestie dotyczące Trybunału Konstytucyjnego, dotyczące naczelnej rady. Doceniamy natomiast pracę i dialog w tych sprawach nie tylko w kontekście rządów prawa, ale również w kontekście zapewnienia stabilnego i przewidywalnego środowiska dla biznesu w waszym kraju.

Pozwolę sobie jeszcze naszkicować inne obszary, które również są ważne w Unii Europejskiej. W tej chwili dochodzimy do końca obecnego cyklu ekonomicznego. Wybory do Parlamentu Europejskiego oczekują nas już w maju przyszłego roku. A zatem ważne jest, żebyśmy w trakcie obecnej kadencji, w trakcie obecnego cyklu ekonomicznego

dokończyli możliwie najwięcej prac. Dlatego pracujemy nad dokończeniem prac w zakresie unii bankowej oraz unii rynków kapitałowych, koncentrując się także na przyszłej edycji wieloletnich ram finansowych. Tutaj widzimy pewne zachęcające oznaki postępu, oznaki, które być może pozwolą nam dokończyć nasze prace. Ważne jest również pozyskiwanie wsparcia dla tych prac, które są jeszcze na etapie prac legislacyjnych zarówno w Radzie Unii Europejskiej, jak i w Parlamencie. Dlatego prosimy o państwa wsparcie zarówno po stronie parlamentarnej, jak i po stronie rządowej, żebyśmy mogli dokończyć projekty i poczynić jak najwięcej postępów w obecnej kadencji. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu przewodniczącemu za interesujące wprowadzenie do czekającej nas dyskusji. Bardzo dziękuję także za ciepłą, ale obiektywną ocenę stanu polskiej gospodarki, wskaźników ekonomicznych, wzrostu PKB, bezrobocia. Są to obiektywne, ale dobrze oceniane przez pana komisarza zjawiska ekonomiczne w polskiej gospodarce.

Szanowni państwo, przechodzimy do dyskusji. Bardzo proszę panie i panów posłów o zgłaszanie się. Po trzech wypowiedziach państwa posłów pan komisarz będzie udzielał odpowiedzi. Bardzo proszę.

Poseł Michał Cieślak (PiS):

Michał Cieślak.

Panie przewodniczący, pełni pan funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej odpowiedzialnego za euro, dialog społeczny oraz stabilność finansową Unii Europejskiej oraz rynków kapitałowych. Pozytywnie ocenił pan polskie reformy gospodarcze, szczególnie w zakresie finansów państwa, rynku pracy, wzrostu gospodarczego Polski, ale powiedział pan także, że Komisja z zadowoleniem przyjęła ostatnie zmiany w Polsce w zakresie legislacji oraz reformy sądownictwa i Sądu Najwyższego. Bardzo dziękuję za te słowa. Bardzo dziękuję za to, że polska gospodarka, jej obecny kształt znajduje uznanie w oczach tak doświadczonych polityków w Brukseli. Dziękujemy za pańską dzisiejszą obecność tutaj, za informacje, które pan przekazał.

Chciałbym zapytać, jak pan ocenia dzisiejszą siłę strefy euro, jaką przewiduje pan dalszą formę, formułę rozwijania owej strefy. Czy dzisiaj Komisja Europejska dostrzega jakieś niebezpieczeństwa? Czy strefa euro, a może samo euro nie stają się w jakiś sposób zagrożone ze względu na bardzo silne relacje gospodarcze kilku krajów członkowskich Unii Europejskiej z gospodarką rosyjską? Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę o kolejne pytania. Bardzo proszę, pan przewodniczący Meysztowicz.

Poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Jerzy Meysztowicz. Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju.

Panie przewodniczący, bardzo dziękuję, że nas pan odwiedził. Naprawdę jestem pod wrażeniem pana znajomości polskich realiów i oceny stanu polskiej gospodarki. Rzeczywiście przede wszystkim martwi nas poziom inwestycji w sektorze prywatnym. Rzeczywiście jest to problem. Bardzo ważne jest również to, co pan podkreślił. Jest pytanie, czy Unia Europejska zastanawia się nad tym, jak się przygotować do ewentualnego tąpnięcia, jeżeli chodzi o obecną sytuacją gospodarczą, dlatego że niestety, mamy taką zasadę, że po okresie koniunktury następuje gorszy okres. Jako Polska także musimy się do tego przygotować.

Nie będę ukrywał, że pomimo tego, iż w tej chwili zmniejsza się deficyt budżetowy, to w porównaniu z innymi krajami europejskimi jest on stanowczo za wysoki. Większość krajów europejskich albo ma już zrównoważony budżet, albo ma nadwyżkę budżetową. Niestety Polska ma w tej chwili prawie 30 000 000 tys. zł deficytu na przyszły rok. Jest to niepokojące.

Jeżeli chodzi o strefę euro, nie będę ukrywał, że reprezentuję partię Nowoczesna, która od samego początku jej obecności w parlamencie opowiada się za przystąpieniem Polski do trefy euro. Mam pytanie. Oczywiście trzeba rozwiać pewne wątpliwości dotyczące funkcjonowania krajów Unii Europejskiej. Byłbym wdzięczny, gdyby mógł nam pan powiedzieć, jakie mogą być reperkusje sytuacji, która obecnie ma miejsce we Wło-

szech, a mianowicie tego, że Komisja zakwestionowała budżet, który został przedstawiony przez rząd włoski. Czy rzeczywiście jest to poważny problem? Jakie to może mieć reperkusje dla systemu euro w Europie? Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę o jeszcze jedno pytanie. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Joanna Mucha (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowny panie przewodniczący, dwa bardzo krótkie pytania. Po pierwsze, na pewno znana jest panu sytuacja z Polski związana z Komisją Nadzoru Finansowego oraz pewnego rodzaju aferą, która jest związana z funkcjonowaniem owej instytucji. Chciałabym zapytać, w jaki sposób z pana punktu widzenia, z europejskiego punktu widzenia jest odbierana owa sytuacja.

Drugie pytanie jest z zupełnie innego obszaru. Ostatnio, w ostatnich dniach dowiedzieliśmy się, że będzie tworzony odrębny budżet dla strefy euro. Zostały sformułowane pierwsze zapowiedzi na ten temat. Oczywiście znamy konteksty. Chciałabym zapytać o pana pogląd ze strony naszych krajów. Czy uważa pan to za jakieś zagrożenie dla krajów naszego kręgu czy nie? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Przyjęliśmy pewną konwencję, ale jeszcze pani poseł Lichocka. Bardzo proszę. Będą cztery pytania. Potem poprosimy pana komisarza o odpowiedź.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Trochę nawiążę do pytania związanego z kolejną perspektywą budżetową. Mówił pan o tym, że zależy państwu na tym, żeby w Europie był zrównoważony rozwój, żeby obywatele mieli podobne warunki, mogli podobnie żyć na podobnym poziomie, rozwijać swój biznes, żeby równoważyć standard.

W kontekście perspektywy budżetowej chciałabym wyrazić ogromne zaniepokojenie. Otóż zamiary obcięcia funduszy związanych z polityką rolną, a także funduszami strukturalnymi, które dla Polski były bardzo istotne, nie sprzyjają założeniom, o których pan mówił. Chciałabym państwa bardzo uczulić zwłaszcza na kwestie polityki rolnej, dlatego że polscy rolnicy mają niewspółmiernie niższe wsparcie z Unii Europejskiej niż ich koledzy z sąsiednich krajów. Chciałabym mocno zwrócić pana uwagę na ten problem. Jestem ciekawa pana stanowiska. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Zgodnie z przyjętą formułą bardzo proszę pana komisarza o odniesienie się do zadanych pytań, wygłoszonych opinii. Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za euro i dialog społeczny oraz stabilność finansową, usługi finansowe i unię rynków kapitałowych Valdis Dombrovskis:

Dziękuję bardzo. Dziękuję za wszelkie pytania, które zostały postawione. Kilka pytań dotyczyło ryzyk związanych ze strefą euro oraz gospodarką strefy euro, szczególnie szeroko pojętą gospodarką unijną, a także powiązań z gospodarką Rosji oraz wpływem sytuacji we Włoszech. Mówiąc o sytuacji Unii Europejskiej i strefy euro dostrzegamy bezpośrednie ryzyko, o którym już wspomniałem, a które wynika z konfliktów globalnych, jeżeli chodzi o relacje handlowe, a także dotyczące sąsiedztwa. Są pewne długofalowe tendencje, do których musimy się odnieść po to, żeby zapewnić działania, które pozwolą nam zredukować zagrożenia, które wiążą się również ze starzeniem się naszych społeczeństw, zmianą form pracy, które wynikają ze zmian technologicznych i cyfryzacji. Musimy dostosować naszą politykę, w tym również politykę dotyczącą rynku pracy, żeby zapewnić dopasowanie systemów edukacyjnych, kształtowania umiejętności i kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, żeby zapewnić istnienie ścieżek, które pozwalają na podnoszenie kwalifikacji w trakcie pracy zawodowej. Są to działania, które muszą być zarówno długoterminowe, jak również krótkoterminowe.

Jeżeli chodzi o ryzyka, które wynikają z powiązania z gospodarką Rosji, postrzegamy je jako dosyć ograniczone. Były one tak postrzegane także wtedy, kiedy na Rosję były

nałożone sankcje po naruszeniu integralności terytorialnej Ukrainy. Stwierdziliśmy, że jest wiele krajów, które zostały dotknięte działaniami, jakie w odwecie podjęła Rosja. Wiązało się to z pewnym wsparciem tych sektorów gospodarki unijnej, które zostały nimi dotknięte. Były to zwłaszcza państwa bałtyckie oraz Finlandia, jeżeli chodzi o produkcję mleka, Polska i niektóre inne kraje, jeżeli chodzi o produkcję warzyw i owoców. Były to sektory, które dzięki wsparciu mogły dostosować się do nowej sytuacji.

Jeżeli chodzi o sytuację we Włoszech, jest to powód do troski. W tym tygodniu podjęliśmy decyzje dotyczące budżetu Włoch, stwierdzając jego niezgodność z wymogami fiskalnymi Unii Europejskiej. Jednocześnie dokonaliśmy oceny, że Włochy nie przestrzegają reguły dotyczącej zadłużenia w momencie, kiedy przekroczenie wskaźnika długu do PKB wynosi 160%. W tym przypadku kraj musi obniżyć poziom zadłużenia do poziomu 60% PKB. W związku z tym, że Włochy nie wypełniają powyższej reguły, uznaliśmy, że uruchomienie procedury nadmiernego deficytu jest uzasadnione. Będzie to pierwszy przypadek, kiedy nowa procedura nadmiernego deficytu w odniesieniu do długu będzie uruchomiona. Obecnie cztery kraje członkowskie przekazały już swoje opinie. Jeżeli potwierdzą one ustalenia z posiedzenia komisji finansów i gospodarki, kolejnym krokiem będzie uruchomienie procedury nadmiernego deficytu.

Jednocześnie nasza troska dotyczy nie tylko naruszenia reguł fiskalnych Unii Europejskiej, ale również samej gospodarki Włoch. Stwierdzamy, że strategia, która została przyjęta przez rząd Włoch, nie działa. Twierdzi on, że wprowadza czynniki stymulujące gospodarkę, w związku z czym gospodarka będzie mogła rozwijać się szybciej, a jednocześnie w tej sytuacji będzie łatwiej radzić sobie z kwestiami zadłużenia i deficytu. Widzimy, że polityka ta nie została jednak przekuta na konkretne działania, zadłużenie pogłębia się, stopy procentowe wzrosły o 1%, a nawet 1,5% w stosunku do poziomu oprocentowania w roku ubiegłym. Koszty finansowania gospodarki dla firm włoskich, a także koszty kredytów konsumenckich są większe. Tym samym zostało również naruszone zaufanie do gospodarki włoskiej. Będzie się to przekładało na spadek inwestycji we Włoszech, a tym samym będzie się przyczyniało do dalszego spowolnienia gospodarki Włoch. Prognozy dotyczące wzrostu PKB Włoch w tej chwili zostały obniżone z 1,3% do 1,1%. A więc również dla dobra gospodarki Włoch rząd włoski musi zmienić przyjęty kurs i zapewnić, że będzie następowało obniżanie zarówno zadłużenia, jak też deficytu.

Kolejna kwestia dotyczyła Komisji Nadzoru Finansowego. Oczywiście jesteśmy świadomi sytuacji. Są to bardzo poważne zarzuty. Wiemy, że przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego złożył rezygnację oraz, że wszczęto dochodzenie prowadzone przez władze krajowe. Bardzo ważne jest, żeby dochodzenie to zostało przeprowadzone, zanim zostaną podjęte jakieś dalsze działania, wyciągnięte wnioski. Bardzo ważne jest, żeby dochodzenie było prowadzone w sposób sprawny i szybki po to, żeby ograniczyć wszelkie szkody, które mogłyby dotyczyć reputacji sektora finansowego lub systemu nadzoru finansowego.

Odnosząc się do kwestii, która została podniesiona, a która dotyczy odrębnego budżetu dla strefy euro, z całą pewnością bardzo ważne jest, żeby podkreślić, iż Komisja Europejska nie proponuje odrębnego budżetu dla strefy euro. To, co proponujemy, to pewne programy budżetowe w ramach budżetu europejskiego, które są ważne w odniesieniu do strefy euro. Prawdopodobnie mówią państwo o inicjatywie niemiecko-francuskiej, która odnosiła się do koncepcji budżetu strefy euro, ale dyskusje, które toczą się obecnie, raczej biegną w kierunku tego, że propozycje Niemiec i Francji będą realizowane w ramach struktury budżetu unijnego. Widzimy tutaj wiele wspólnych punktów z programem Komisji, a także programem stymulowania inwestycji.

W jaki sposób rzutuje to na relacje pomiędzy państwami w strefie euro i poza strefą euro? Nie proponujemy odrębnego budżetu dla strefy euro. Będzie to wspólny budżet dla całej Unii Europejskiej. Mówiąc o procesie pogłębienia i zacieśnienia unii gospodarczej, trzeba pamiętać przede wszystkim, że kiedy unia walutowa, unia gospodarcza mają się pogłębiać, musi być to robione w sposób otwarty i przejrzysty dla krajów spoza strefy euro. Bardzo ważne jest, że omawiamy to w ramach eurogrupy w inkluzywnym formacie, kiedy ministrowie finansów spoza strefy euro także uczestniczą w tych postępowaniach. Omawiając jakiekolwiek pogłębienie unii monetarno-gospodarczej, zawsze

mówimy o tym w kontekście wspólnego rynku, ponieważ jest to to, co zapewnia wspólne działanie wszystkich krajów członkowskich.

Jeżeli chodzi o kolejne wieloletnie ramy finansowe, a także działania w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej oraz Funduszu Spójności, to propozycje dotyczące kolejnych wieloletnich ram finansowych zostały już przedłożone w pewnym złożonym kontekście, a mianowicie kontekście brexitu oraz sytuacji w Wielkiej Brytanii. Wielka Brytania była jednym z bardzo znaczących płatników netto do budżetu Unii Europejskiej. Powstałą lukę musimy teraz zapełnić.

To, co proponujemy, rozkłada się na kilka działań. Po pierwsze, jest to odniesienie się do brexitu, a także wprowadzenie nowych polityk, które wiążą się z finansowaniem. Przede wszystkim proponujemy zwiększenie budżetu Unii Europejskiej jako udziału w dochodzie brutto. Tym samym budżet zmieni się z 1,3% do 1,11% dochodu narodowego brutto. Jednocześnie są to pewne cięcia dotyczące Wspólnej Polityki Rolnej oraz Funduszu Spójności.

Jeżeli chodzi o Wspólną Politykę Rolną, mówimy tutaj o płatnościach bezpośrednich. W stosunku do płatności bezpośrednich proponujemy, żeby procent dostosowania płatności bezpośrednich był kontynuowany wobec tych krajów, gdzie są one poniżej średniej europejskiej tak, żeby kraje te mogły się zbliżyć do średniej europejskiej. Polityka płatności bezpośrednich będzie kontynuowana w kolejnych wieloletnich ramach finansowych.

Jeżeli chodzi o Fundusz Spójności, przede wszystkim chodzi o to, żeby zapewnić konwergencję poziomu rozwoju gospodarczego krajów członkowskich, a także standardu życia mieszkańców. Innymi słowy, jest to mechanizm wspierania tych krajów, które doganiają średnią. Fundusz Spójności celowo przewiduje, że kraje, które zbliżają się do poziomu średniej europejskiej, jeżeli chodzi o poziom rozwoju, otrzymają mniej intensywne wsparcie. Jest to tzw. formuła berlińska, która funkcjonuje już od wielu, wielu lat. Na dobrą sprawę formuła ta nie zmienia się w istotny sposób. Są wprowadzane jedynie pewne działania dostosowawcze, które przewidują, o ile mogą być zmniejszone alokacje w ramach Funduszu Spójności.

Jeżeli chodzi o Polskę, intensywność wsparcia, poziom wsparcia na głowę mieszkańca stanowi dwukrotność średniego wsparcia w Unii Europejskiej. Z całą pewnością jest to jedynie propozycja Komisji, która jest omawiana przez kraje członkowskie, a także Parlament Europejski. Parlament Europejski przyjął już swoje stanowisko negocjacyjne w tej kwestii. Kiedy kraje członkowskie przyjmują swoje stanowiska negocjacyjne, jesteśmy przygotowani na to, żeby uruchomić dyskusję na ten temat po to, żeby sfinalizować i znaleźć wyważone rozwiązanie, które będzie akceptowalne dla wszystkich krajów członkowskich.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu komisarzowi za odpowiedź na pytania. Bardzo proszę, pan poseł chciał jeszcze dopytać. Będzie to jedno pytanie. Bardzo proszę.

Poseł Michał Cieślak (PiS):

Moje kolejne pytanie dotyczy kwestii gospodarczej, która jest szczególnie powiązana z walutą. Jako Polska przyglądamy się strefie euro, czerpiemy doświadczenia. Źródłem naszych doświadczeń jest nasz sąsiad Słowacja, która jakiś czas temu przyjęła euro. Chciałbym zapytać, jak dzisiaj ocenia pan polską gospodarkę pod kątem wejścia naszego kraju do strefy euro. Czy mógłby pan przedstawić swoje zdanie na ten temat? Czy mógłby pan na podstawie swoich doświadczeń oraz wiedzy powiedzieć, który okres byłby dla polskiej gospodarki najlepszy, żeby to zrobić?

Chciałbym także zapytać, jak dzisiaj Komisja Europejska, jak pan postrzega kwestie walut cyfrowych, kryptowalut, które masowo występują na rynkach światowych, które w zasadzie częściowo funkcjonują już w obiegu monetarnym. Może się okazać się, że z czasem wejdą do mainstreamu. Jakie stanowisko w tej sprawie zamierza przyjąć Komisja Europejska? Czy są jakieś koncepcje dotyczące rozwoju owej dziedziny gospodarki?

Nawiązując do pańskiej odpowiedzi na pytanie z zakresu spraw rolnych, budżetu rolnego, chciałbym powiedzieć, że Polska martwi się tym, iż zasada równości zostaje w tym obszarze bardzo mocno, nie chcę powiedzieć złamana, ale zachwiana. Dysproporcje, róż-

nice pomiędzy wypłatami dopłat rolnych w pozostałych państwach unijnych w porównaniu do Polski oraz innych państw członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej w późniejszych czasie, są bardzo duże. Chcemy zwrócić uwagę, że gospodarka żywnościowa jest kluczową gospodarką w obszarze działalności Unii Europejskiej, która wpływa na ochronę środowiska, na zatrudnienie, na inne sektory gospodarki. Śmiało można powiedzieć, że jedno miejsce pracy w gospodarce żywnościowej, rolnej to dwa miejsca pracy w innych sektorach. Czy Komisja Europejska, czy pan jako wiceprzewodniczący zastanawiał się kiedykolwiek nad tym, żeby budżet, który jest przewidziany na wsparcie gospodarki rolnej, spróbować podzielić pomiędzy obszar, który jest do tego stosowany w całej Unii Europejskiej, żeby w równy sposób rozdzielić go pomiędzy europejskich rolników. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. W kolejności. Pierwsza była chyba pani poseł Ewa Szymańska. Bardzo proszę.

Poseł Ewa Szymańska (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, mam pytanie dotyczące luki VAT-owskiej, z którą boryka się Unia Europejska, przez którą miliardy euro wypływają do kieszeni przestępców, zamiast trafiać do budżetów państw. Moje pytanie dotyczy tego, jakie prace są prowadzone w Unii Europejskiej w zakresie uszczelnienia VAT-u i kiedy zostaną zakończone. Głównie chodzi mi o współpracę pomiędzy państwami członkami Unii Europejskiej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Kolejne pytania zadadzą pani poseł Maria Zuba oraz pan profesor Włodzimierz Nykiel. Pani poseł Maria Zuba, bardzo proszę.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Chciałabym uzupełnić pytanie, czy kraje Unii Europejskiej zamierzają skorzystać z doświadczeń polskiego rządu w uszczelnianiu luki budżetowej.

Jednocześnie mam drugie pytanie, które wiąże się z dyskusją, która długo trwała w Komisji Europejskiej na temat tworzenia odrębnego budżetu dla strefy euro. Potem zaniechano owej dyskusji. Na ile na decyzję wycofania się z budowania budżetu dla strefy euro wpływ miał fakt, że szesnaście państw Unii Europejskiej przekroczyło poziom 60% zadłużenia w stosunku do PKB? Wśród owych krajów pięć krajów ma przekroczony stuprocentowy wskaźnik PKB. Na ile ów fakt miał wpływ na to, że państwo od tego odstąpiliście? Czy odejście od tworzenia oddzielnego budżetu w ogóle jest już tematem zamkniętym? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Ostatnie pytanie w tej sekwencji. Bardzo proszę, pan poseł Włodzimierz Nykiel.

Poseł Włodzimierz Nykiel (PO):

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, mam pytanie, jak pan widzi, jak pan ocenia możliwość uzależnienia dystrybucji środków europejskich od przestrzegania reguł praworządności? Mogę to przetłumaczyć, ale chyba jest tłumaczone.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Tak, jest tłumaczone. Dziękujemy, panie profesorze. Bardzo proszę, panie komisarzu, o udzielenie odpowiedzi na zadane pytania i odniesienie się do stanowisk wyrażonych przez czworo posłów.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za euro i dialog społeczny oraz stabilność finansową, usługi finansowe i unię rynków kapitałowych Valdis Dombrovskis:

Bardzo dziękuję za kolejne pytania. Obejmowały one bardzo obszerny zakres tematyczny. Po pierwsze, jeżeli chodzi o strefę euro, wstępowanie do strefy euro, korzyści ekonomiczne, ocenę, kiedy na podstawie moich własnych doświadczeń jest ku temu naj-

lepszy czas, bardziej odnosiłbym się do doświadczeń łotewskich. Jako premier Łotwy byłem tym, który wprowadzał mój kraj do strefy euro. Doświadczenia mamy pozytywne. Rzeczywiście pojawiło się wiele korzyści dla gospodarki, w tym również dzięki obniżonym stopom procentowym, mniejszym kosztom konwersji, wymiany walut, ułatwieniom dla podróżnych, zmniejszeniu ryzyka związanego z kursem wymiany walut. Były to pożyteczne skutki. Byliśmy krajem o sztywnym kursie wymiany euro. Rzeczywiście widać, że w tych krajach, w których kurs wymiany euro jest sztywny, łatwiej jest wejść na drogę prowadzącą do wspólnej waluty euro, ponieważ tak czy owak istnieją już pewne ograniczenia w polityce monetarnej. Jest to prosta droga, prosta ścieżka. W tej chwili kraje, które zmierzają w kierunku euro jak np. Bułgaria, przymierzają się do ERM II. Tak samo Chorwacja. Usztywnienie kursu wymiany na pewno tutaj pomaga.

Natomiast w przypadku notowań walut poza strefą euro jest korytarz plus minus 15%, który obecnie będzie zawężany, jeżeli chodzi o wahania kursów wymiany. Dalej są pewne zachęty dla krajów o płynnym kursie, o których zresztą zaraz powiem. Kiedy jest najlepszy czas na to, żeby pochylić się nad tym tematem? Mogę powiedzieć, że w gruncie rzeczy nie ma powodów ku temu, żeby opóźniać prace. Wiemy to na podstawie doświadczeń z 2004 roku. Z nowych krajów z 2004 roku siedem weszło już do strefy euro. Inne są na drodze ku euro. Z mojego punktu widzenia mogę powiedzieć, że nie ma powodu, nie ma potrzeby, dla której warto byłoby opóźniać decyzję w tym zakresie, ponieważ jest to korzystana decyzja. Komisja Europejska jest gotowa wspierać kraje na ścieżce do strefy euro w bardzo praktyczny, namacalny sposób. W kolejnej edycji WRF mamy instrument konwergencji, który będzie przeznaczony specjalnie dla krajów spoza strefy euro dążących do strefy euro.

Jeżeli chodzi o Wspólną Politykę Rolną i pytanie dotyczące wyrównania, równego podziału środków, równej dostępności do środków, w pełni podzielam obawy, rozumiem te głosy. Dlatego stwierdziliśmy, że w kolejnej edycji WRF zbliżenie płatności bezpośrednich do średniej unijnej ma być jednym z kierunków Wspólnej Polityki Rolnej.

Jeżeli chodzi o kryptowaluty, w tej chwili dochodzimy terminologicznie do nowej koncepcji kryptoaktywów, ponieważ tak naprawdę to nie są waluty. Postrzegamy je jako aktywa. Jeżeli chodzi o waluty, w strefie euro mamy tylko jedną walutę euro. Tak samo w Polsce jest złoty polski. A więc tutaj mówimy raczej o kryptoaktywach. Rzeczywiście jest to nowe zjawisko, które się rozwija się. Analizujemy, jak się rozwija, podkreślamy technologie *blockchain,* technologie dystrybuowanej księgi transakcji. W chwili obecnej nie widzimy jakichś ryzyk z tytułu kryptoaktywów dla naszej stabilności finansowej, ponieważ Europa i tak nie jest wielkim uczestnikiem tego rynku. W gruncie rzeczy udział europejski stanowi jakieś 5-6% całkowitych, globalnych obrotów kryptoaktywami. Są natomiast pewne ryzyka z punktu widzenia ochrony inwestora bądź ochrony konsumenta ze względu na zmienność tego rynku oraz pewne zapędy spekulacyjne występujące na tym rynku. Poziom popytu i podaży dyktuje nam wartościowanie takich aktywów. Na prośbę Komisji Europejskiej europejskie organy nadzorcze kilka miesięcy temu wydały kolejny zestaw ostrzeżeń dotyczących transakcji z udziałem kryptoaktywów, żeby inwestorzy byli w pełni świadomi ryzyk, w tym ryzyka utraty inwestycji.

Są także inne aspekty, na które zwracamy uwagę. Na przykład chodzi o dyrektywę dotyczącą zapobiegania praniu brudnych pieniędzy. W naszej najnowszej dyrektywie AML proponujemy, żeby transakcje z udziałem kryptowalut, kryptoaktywów zostały objęte wymogami dyrektywy.

Reasumując jest to niewątpliwie nowa ciekawa technologia. Śledzimy jej rozwój bardzo pilnie. Są pewne ryzyka, którymi staramy się zająć. W tej chwili tworzymy pewną mapę regulacyjną kryptoaktywów, pierwotnych emisji kryptowalut, bitcoinów, itd. W tej chwili rzeczywiście musimy się zastanowić, czy ramy prawne, którymi dysponujemy, są wystarczające, czy może trzeba wydać jakieś dodatkowe rozporządzenia. Dlatego proces mapowania kryptoaktywów jest w toku. Mamy nadzieję, że proces ten zakończymy jeszcze w grudniu tego roku lub w styczniu przyszłego roku.

Jeżeli chodzi o lukę VAT-owską, ściągalność VAT-u oraz oszustwa transgraniczne, rzeczywiście borykamy się z tym problemem. Przez ostatnie kilka lat mieliśmy kilka propozycji ustawodawczych, żeby poprawić współpracę administracyjną pomiędzy pań-

stwami członkowskimi po to, żeby bardziej skutecznie zająć się problemem oszustw VAT-owskich. Doszliśmy do propozycji, którą złożyliśmy à propos definitywnego systemu VAT, który będzie zbierał informację o transgranicznych przepływach i transakcjach VAT-owskich po to, żeby nie było już takiego pola do nadużyć. Mamy nadzieję, że państwa członkowskie podpiszą się pod tą propozycją. Oczywiście będzie to wymagało jednomyślności po stronie państw członkowskich, dlatego że jest to sfera opodatkowania. Dlatego wszystkie państwa muszą konstruktywnie podejść do owej propozycji. Mamy nadzieję, że uda się uzyskać jednomyślność.

Jeżeli chodzi o doświadczenia Polski w tej mierze, rzeczywiście dostrzegamy, widzimy, że Polska od kilku lat osiąga znaczne postępy, jeżeli chodzi o zwalczanie luki VAT-owskiej. Z radością witamy prace, które zostały już podjęte. Bierzemy je pod uwagę w naszych projektach fiskalnych na przyszłość, ponieważ ściągalność VAT-u poprawia się z roku na rok. Jest to bardzo ciekawe doświadczenie dla innych państw członkowskich. Rekomendujemy, żeby zaznajomili się z owym doświadczeniem.

Było pytanie dotyczące budżetu dla strefy euro. Przed chwilką już o tym mówiłem. Powtórzę jeszcze raz, że Komisja Europejska nie była autorką propozycji oddzielnego budżetu dla strefy euro. Nie przesądzam tego, czy dyskusja ta jest definitywnie zamknięta czy nie, dlatego że są kraje, które dalej mówią o tej koncepcji. Debata jest jeszcze w toku.

Jeżeli chodzi o kolejną edycję WFR, jak powiedziałem, mamy jednolite podejście. Jeżeli chodzi o zadłużenie poszczególnych państw oraz o to, czy miało to wpływ na odejście od idei oddzielnego budżetu dla strefy euro, nie sądzę. Tam, gdzie budżety poszczególnych państw członkowskich są zadłużone, gdzie udział zadłużenia przekracza 30, 40, 50, 60%, unijny budżet stanowi tylko 1% budżetów państw członkowskich. Tak czy owak budżet strefy euro także stanowiłby drobny ułamek całego budżetu Unii Europejskiej. Tym niemniej wahania w poszczególnych państwach członkowskich nie przekładają się na globalny obraz.

Jeżeli chodzi o powiązanie praworządności, rządów prawa z udostępnianiem środków strukturalnych, funduszy unijnych, to jeżeli chodzi o kolejną edycję WRF, trzeba powiedzieć, że wśród państw członkowskich jest szeroki konsens względem podejścia dotyczącego powiązania, ale nie ma tutaj jednolitości. Z tego punktu widzenia ważne jest, żeby odpowiednio wcześnie rozwiązywać wszystkie kwestie dotyczące praworządności. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu komisarzowi. Chciałbym panu bardzo podziękować za szczegółowe odpowiedzi. Widać, że pan komisarz jest bardzo dobrze zorientowany w procesach społeczno-gospodarczych, które zachodzą w Polsce. Stąd taka szczegółowość i trafność odpowiedzi. Bardzo dziękuję, panie komisarzu. Kolejne pytania zadadzą pani poseł Gabriela Masłowska i pan poseł. Bardzo proszę, pani doktor Masłowska.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Od wielu, wielu lat Komisja Europejska wywierała ostre naciski m.in. na Polskę w kierunku radykalnego ograniczania transferów socjalnych. W związku z tym mam pytanie. Obecny rząd Prawa i Sprawiedliwości podjął znaczne, daleko idące działania w kierunku zmniejszenia różnic w dochodach społeczeństwa, co jak wiemy, jest wielkim problemem wszystkich gospodarek rynkowych, problemem hamujących rozwój owych gospodarek. Dzięki słusznej polityce socjalnej, polityce redystrybucyjnej i fiskalnej udało się nam znacznie zmniejszyć różnice społeczne. Radykalnie zmniejszają się wskaźniki ubóstwa. W związku z tym mam pytanie, czy Komisja Europejska to dostrzega i czy skorzysta z naszych doświadczeń. Czy zmieni w tym zakresie jednostronną politykę nacisku na ograniczenia transferów socjalnych, pomimo tego, że przez ostatnie lata różnice społeczne się pogłębiały?

Druga rzecz. Powiedział pan, że nie ma powodów opóźniać wejście kraju do strefy euro. Celem utworzenia strefy euro było przyspieszenie wzrostu gospodarczego krajów wchodzących do strefy euro względem innych, szczególnie względem Stanów Zjednoczonych, jak też zmniejszenie różnic w poziomie gospodarczym, a więc w poziomie dochodu narodowego, warunków życia krajów należących do strefy euro. Z moich obser-

wacji wynika, że żaden z tych wskaźników nie został jednoznacznie osiągnięty. Przez te lata ani znacznie nie zmniejszono dystansu strefy euro chociażby względem gospodarki amerykańskiej, ani nie zmniejszyły się różnice społeczne. Kiedy popatrzymy na kraje grupy PIIGS, to jak były w tyle, tak dalej pozostają w tyle względem czołówki strefy euro. Szczególnie ostatni kryzys pokazał, że kraje pozbawione własnych instrumentów oddziaływania na swoją gospodarkę, jakże różną od innych gospodarek – nigdy nie da się doprowadzić do takiego upodobnienia, jakie zakłada się w teorii – szczególnie przeżyły wstrząs.

Wobec tego myślę, że do tych kwestii musimy po prostu podchodzić obiektywnie, a nie politycznie. Tak jak nie ma powodu hamowania wejścia do strefy euro, tak samo uważam, że nie ma powodu przyspieszania wejścia do strefy euro wbrew procesom ekonomicznym, które do tego upoważniają. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Mamy kolejne zgłoszenie. Pan poseł. Bardzo proszę.

Poseł Stanisław Lamczyk (PO):

Dziękuję bardzo. Jako Polacy cieszymy się z tego, że mamy tak wysoki produkt krajowy brutto. Przekracza on 5%. Cieszymy się z tego. Martwi nas natomiast, że aż tak wysoka jest konsumpcja, która stanowi składową krajowego produktu brutto. Jest to jedna sprawa. Jest pytanie, jak pan komisarz postrzega tę sprawę. Jak jest to analizowane wśród ekonomistów?

Druga sprawa to aktywność w obszarze pracy Polaków. Jak wiemy, w niektórych przedziałach wiekowych, np. wśród kobiet w przedziale od dwudziestu czterech do trzydziestu dziewięciu lat aktywność ta jest najniższa od dwudziestu lat. W porównaniu ze wskaźnikami Unii Europejskiej jest to duża, wręcz kolosalna różnica. Być może jest to wpływ kapitału, który wpłynął do obrotu w sposób nieinstytucjonalny. W jaki sposób wy jako ekonomiści w Unii Europejskiej patrzycie na te dwa wskaźniki? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękujemy. Może jeszcze jedno pytanie w tej części. Na razie nie ma zgłoszenia. Bardzo proszę, panie komisarzu, o odniesienie się do kwestii poruszonych przez panią poseł i pana posła. Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za euro i dialog społeczny oraz stabilność finansową, usługi finansowe i unię rynków kapitałowych Valdis Dombrovskis:

Jeżeli mogę, chciałbym rozpocząć od odniesienia się do pierwszej kwestii dotyczącej transferów socjalnych. Chciałbym bardzo wyraźnie skorygować być może błędne postrzeganie tego. Nie było presji ze strony Komisji Europejskiej, żeby redukować transfery społeczne. Powinno to być bardzo wyraźnie stwierdzone. Wręcz przeciwnie, Komisja pracowała na rzecz, promowała europejski filar spraw społecznych. Dlatego też podejmowaliśmy działania w kierunku uwzględnienia w większej mierze wymiaru społecznego w semestrze europejskim, działania na rzecz zmniejszania ubóstwa i zapewnienia równości społecznej. A zatem są to działania, które spotykają się ze wsparciem Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej. Trzeba pamiętać także o tym, że są pewne ograniczenia budżetowe. Dlatego też owe polityki, jak również inne polityki muszą być realizowane w ramach dostępnej przestrzeni fiskalnej. W przeciwnym wypadku nie będą to rozwiązania, które mogłyby być trwałymi rozwiązaniami. Są to lekcje, których wiele krajów nauczyło się w trakcie kryzysu. Były to twarde lekcje, a więc błędów warto nie popełniać kolejny raz. Wszelkie działania, które zmierzają do redukcji ubóstwa i wyrównywania standardów życia zawsze spotykają się ze wsparciem Komisji Europejskiej.

Jeżeli natomiast chodzi o wprowadzenie euro, z całą pewnością są to działania, które muszą być zakorzenione w rozpatrywaniu wpływu wprowadzenia euro na gospodarkę. Mówiłem o czynnikach, które znam. Z własnego doświadczenia mogę powiedzieć o pozytywnych skutkach.

Czy strefa euro automatycznie tworzy równe standardy życia w całej strefie? Nie. Z całą pewnością tak nie jest. Nie jest tak w Unii Europejskiej. W Unii Europejskiej

jest wiele krajów, które są bardzo bogate, jak np. Luksemburg. Są także kraje, które nie są tak bogate jak np. Bułgaria. Członkostwo w Unii Europejskiej nie oznacza, że stopa życia jest jednolita w całej Unii Europejskiej. Kwestia wstąpienia do strefy euro to pewien krok, który ułatwia dochodzenie do średnich poziomów europejskich.

Odpowiedź brzmi: „tak". Doświadczenia Łotwy zostały poprzedzone bardzo pogłębioną analizą. Możemy porównać rozwój gospodarczy wcześniej i obecnie. Wskaźniki rzeczywiście potwierdzają, że gospodarka rozwija się właśnie tym kierunku. Nie ma ostatecznych terminów czy mechanizmów, nie ma przymusu, kiedy kraje mają wchodzić do strefy euro. Ostatecznie poszczególne kraje same muszą wybrać swoją ścieżkę dochodzenia do euro.

Jeżeli natomiast chodzi o kwestie czynników wzrostu, konsumpcję, połączenie konsumpcji z transferami społecznymi, z całą pewnością są pewne czynniki, które muszą być brane pod uwagę, kiedy patrzymy na różne formy wsparcia społecznego tak, żeby wsparcie społeczne nie tworzyło pułapki ubóstwa, nie tworzyło zachęt, żeby pozostać bezrobotnym. Musi to być bardzo rozważnie wyważone, żeby wspierać tych, którzy tego potrzebują, a jednocześnie tworzyć mechanizmy, które będą tworzyły zachęty, żeby ci, którzy mogą, wrócili na rynek pracy.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Do zakończenia spotkania pozostało nam piętnaście minut. Pan komisarz ma swoje plany dotyczące pobytu w Polsce. A zatem bardzo proszę o kolejne pytania. Nie widzę.

Wobec tego pozwolę sobie wspomnieć o delegacji polskiego Sejmu w Parlamencie Europejskim. Była to wizyta studyjna, podczas której spotkaliśmy z panem przewodniczącym Timmermansem i panem komisarzem Ettingerem. Rozmawialiśmy między innymi o projekcji budżetu Unii Europejskiej na lata 2021-2027. Podczas dyskusji padła, wydaje się, że już dosyć zaawansowana, propozycja zmniejszenia finansowania polityki spójności o ponad 20%. Równolegle padła propozycja utworzenia specjalnego programu związanego z innowacyjnością. Chciałbym zapytać pana komisarza, czy tendencja ta jest powszechna wśród wszystkich komisarzy czy są to tylko przemyślenia pana komisarza Ettingera i pana przewodniczącego Timmermansa w zakresie projekcji nowego budżetu Unii Europejskiej. Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za euro i dialog społeczny oraz stabilność finansową, usługi finansowe i unię rynków kapitałowych Valdis Dombrovskis:

Jeżeli chodzi o kolejne wieloletnie ramy finansowe, to komisarz Ettinger jest właściwą osobą do prowadzenia dyskusji na ten temat, ponieważ to w jego zakresie obowiązków leżą kwestie dotyczące WRF, a także unijnego budżetu. Nie mieści się to w mojej tece. W związku z tym to, co mogę tutaj państwu przedstawić, to tylko odniesienie się do propozycji Unii Europejskiej. Jest to propozycja Komisji, która została przedłożona w maju. Jest to odzwierciedlenie stanowiska całej Komisji.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Mamy jeszcze kilka minut. Czy jeszcze ktoś z państwa? Bardzo proszę, pan poseł chciałby zabrać głos. Czy jeszcze ktoś ze strony państwa posłów? A może ze strony zaproszonych gości jest jakieś zgłoszenie? Może jeszcze pytanie pana posła. Bardzo proszę.

Poseł Michał Cieślak (PiS):

Panie przewodniczący, chciałbym dopytać w dwóch słowach, ponieważ jako od byłego premiera rządu Łotwy oraz osoby zajmującej dzisiaj tak wysokie stanowisko w Komisji Europejskiej usłyszeliśmy od pana o bardzo wielu zaletach związanych z tym, jak reforma przebiegła na Łotwie. Przyjęliście państwo euro, wstąpiliście do strefy euro. Mamy różne doświadczenia. Z dużą uwagą przyglądamy się tym procesom. Mamy troszkę inne doświadczenia związane z przyjęciem euro przez Słowację. Słowacja przyjmowała euro w bardzo dobrym okresie, kiedy stabilność rynków finansowych była na bardzo dobrym poziomie. Dzisiejsze doświadczenia w jakiś sposób, troszkę nas ostrzegają przed

pewnymi czynnikami, chociaż uważamy, że przystąpienie do strefy euro w przyszłości jest jak najbardziej pożądanym elementem wpływającym również na to, żeby Polska mogła uczestniczyć także w tym obszarze w ramach ponadnarodowych struktur Unii Europejskiej. Chciałbym zapytać o to, jak z pana punktu widzenia Słowacja dzisiaj radzi sobie w strefie euro.

Nawiązując natomiast do pana wypowiedzi odnośnie do kryptoaktywów, chciałbym zapytać, czy Komisja Europejska stworzyła jakieś grupy, w których również strona społeczna może debatować, rozmawiać z Komisją Europejską o możliwościach, które dzisiaj pojawiają się w tym obszarze. Mówiąc o stronie społecznej, mamy na myśli różnego rodzaju przedsiębiorstwa bazujące na technologii *blockchain*, małe i średnie reprezentacje. Wiem, że społeczna reprezentacja tego środowiska wykształciła się w wielu państwach europejskich. Myślę, że w strukturze ponadnarodowej również będzie miała swoje przedstawicielstwo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Zatem jest to ostatnie pytanie w ramach dzisiejszego spotkania. Bardzo proszę pana komisarza o odniesienie się do tych wątków, które wyartykułował pan poseł. Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za euro i dialog społeczny oraz stabilność finansową, usługi finansowe i unię rynków kapitałowych Valdis Dombrovskis:

Jeżeli chodzi o korzyści płynące z wprowadzenia euro oraz doświadczenia Słowacji, dlatego że pytanie dotyczyło naszej oceny przystąpienia Słowacji, a Słowacja przystąpiła do strefy euro w 2009 roku, oczywiście nie mogę wypowiadać się w imieniu rządu Słowacji. Niemniej z naszego punktu widzenia ich doświadczenia są raczej pozytywne. Widzimy także pewne opracowanie długoletnie pokazujące, w jaki sposób kraje Grupy Wyszehradzkiej dokonywały konwergencji w stosunku do poziomu rozwoju w krajach Unii Europejskiej. Z czwórki tych krajów Słowacja radzi sobie najlepiej. Tuż za nią jest Polska. Jest to opracowanie sprzed dwóch lat. Być może w tej chwili należałoby je zaktualizować, spojrzeć na bardziej aktualne dane. Tym niemniej koniec końców dostrzegamy, że Słowacja jest albo najlepiej radzącym sobie krajem z konwergencją pod kątem średniej unijnej, albo jednym z najlepiej radzących sobie krajów. Euro zdaje się tam funkcjonować bardzo dobrze. Zdaje się, że większość Słowaków również podpisuje się pod członkostwem w strefie euro.

Właśnie patrzę, czy mogę podeprzeć się jakimiś danymi, jeżeli chodzi o Słowację. Tak, podam kilka danych. Jeżeli chodzi o poziom, 74% Słowaków myśli, że wprowadzenie Słowacji do strefy jest dobre, a 79% ocenia, że było to dobre dla wewnętrznej gospodarki Słowacji.

Jeżeli chodzi o kryptoaktywa oraz o to, czy mamy dialog z partnerami społecznymi, z zainteresowanymi podmiotami, to w gruncie rzeczy zorganizowaliśmy, a ja miałem przyjemność prowadzić obrady dedykowanego okrągłego stołu na temat kryptoaktywów, w których uczestniczyły firmy FinTech, tradycyjny sektor finansowy, przedstawiciele środowisk naukowych, nadzorcy. Zebraliśmy się, żeby pomówić o kryptoaktywach, związanych z tym problemach oraz emisjach ofert denominowanych w bitcoinach. Był to jeden z pierwszych takich epizodów. Mamy nadzieję, że okrągły stół będzie odnawialną, cykliczną imprezą, w ramach której będziemy mówili również o innych kryptoaktywach, innych ofertach, o tym, w jaki sposób je potraktować, jak potraktować nowe emisje.

Stąd mapowanie po stronie naszego regulatora będzie bardzo ważne. Ważne będzie stworzenie także jakichś ram prawnych. Póki co mamy tzw. konsultacje publiczne. Interesariusze, czyli same zainteresowane podmioty gospodarcze mogą się wypowiadać. My dokonujemy oceny skutków proponowanej regulacji, staramy się sprawdzić, w jaki sposób proponowane regulacje wpłyną na państwa. Jest to część ogólnego wysiłku na rzecz lepszego stanowienia prawa. W tej chwili rzeczywiście wszelkie nowe przepisy, wprowadzenie nowych przepisów staramy się poprzedzić szerokimi konsultacjami, zresztą tak samo jak państwo robią to u siebie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję, panie komisarzu. Udało się nam zachować dyscyplinę czasową. Chciałbym bardzo serdecznie podziękować panu komisarzowi za obecność w polskim parlamencie. Na podstawie przeprowadzonej dyskusji widać jak bardzo ważny jest dialog pomiędzy parlamentami narodowymi a instytucjami europejskimi, jak dobrze, że możemy wymieniać informacje. Panu komisarzowi chciałbym bardzo serdecznie podziękować oraz pogratulować znajomości polskich realiów społeczno-gospodarczych, znajomości polskiego budżetu. Dziękujemy za ciepłe słowa dotyczące dobrych tendencji związanych ze wzrostem PKB, zmniejszaniem bezrobocia w Polsce, zmniejszaniem zadłużenia, zmniejszaniem długu publicznego. Gratulujemy znajomości owych spraw.

Mamy nadzieję, że dalsza część pobytu w Polsce również będzie owocna. Dziękujemy za wizytę w polskim parlamencie. Bardzo dziękuję.